

تاریخ :

وقت : دقیقه

نام و نام خانوادگی :

تعداد سوالات: ۳۰

موضوع ۱. فارسی (پایه هشتم)

سریال ۹۲۷۴۱۸

۱. برای هر بیت یک آرایه‌ی ادبی بنویسید.

۱- گفتم: که روی خوبت، از من چرا نهان است؟

۲- گفتم: مرا غم تو، خوش تر ز شادمانی

۳- گفتم که سوخت جانم، از آتش نهانم

۲. شکل صحیح واژگان زیر را بنویسید.

گفتا: تو خود حجابی، ورنه رخم عیان است

گفتا: که در ره ما غم نیز شادمان است

گفت: آن که سوخت او را، کی ناله یا فغان است؟

شکل غلط املائی	شکل صحیح املائی
ذنهار	
تعمّل	
خصوصیت	
اهوال	
تصلط	
ارض کرد	

۳. کتاب بوستان سعدی به باب تقسیم شده است. بوستان سعدی منظومه‌ای ، و است.

۴. در بیت زیر چه آرایه‌های ادبی به کار رفته است؟

سر به هم آورده دیدم برگ‌های غنچه را
اجتماع دوستان یکدلم آمد به یاد

۵. کلمات هم خانواده را پیدا کنید و در دسته‌های جداگانه بنویسید.

معترف - انحصار - تسلط - مستمع - عارض - عیار - سمع - سلطان - عارف - معرض - حصیر - عرض - عرفان - حرمت - محاصره - تعریف - سلطه - سیار - حصر - استماع

۶. صفت‌های بیانی و نوع آن‌ها را در عبارت‌های زیر مشخص کنید.

۱- دل رمیده‌ی ما را انیس و مونس شد.

۲- من آینده‌ای درخشان برای او می‌بینم.

۳- میرزا محمد خان، خود شاعری سرشناس در شیراز بود.

۷. در عبارت زیر چند تشبیه به کار رفته است؟ ارکان تشبیه را مشخص کنید.

تو فرزند ایران و پیشه‌ی فرهنگ و ادب و اندیشه را، شیر شیران هستی

۸. متضاد کلمات زیر را بنویسید.

۱) نژند: ۲) سعادت: ۳) مستمع: ۴) مغرور:

۹. با توجه به کاربرد واژه در متن در جای خالی معنی آن را بنویسید.

معنی واژه	
۱- بلب خشک و دل سوخته و دیده تر / غرقه بحر بلا بود در آن بر تشنه	
۲- شیر حقم نیستم شیر هوا / فعل من بر دین من باشد گوا	
۳- گشت حیران آن مبارز زین عمل / وز نمودن عفو و رحم بی محل	
۴- گشت از کلک(فدایی) چو دلش درد بلند / بر ورق کرد رقم، بس که مکرر تشنه	

۱۰. ارکان تشبیه را در عبارت زیر مشخص کرده و در جدول وارد نمایید.

۱- خویشتن را خوار مدار! زیرا در این روزگار، چشم و چراغ ایرانی

۲- تو از آن آزاداندیشانی هستی که پایدار و نستوه، استوار چون کوه، می‌کوشند.

مشبه	مشبه به	وجه شبه	ادات تشبیه

۱۱. نقش دستوری کلماتی که زیر آن‌ها خط کشیده را مشخص کنید.

می باش به عمر خود سحرخیز / از خواب سحرگهان بپرهیز

۱۲. بوستان سعدی از چند باب تشکیل شده است؟

۱۳. در گروه‌های اسمی زیر هسته را مشخص کنید.

(۱) چهار کتاب جالب خواندنی

(۳) هر انسان باهوش

(۲) چه دوستان مهربانی

(۴) قدر فهم مستمعان

۱۴. آرایه‌های به کار رفته در عبارت زیر را بنویسید. (سه آرایه)

پس او در روز پلک‌ها را بر سیاهی دیده‌ها می‌اندازد و شب را چونان چراغی بر می‌گزیند تا در پرتوهای تاریکی آن، روزی خود را جست‌وجو کند.

۱۵. قالب شعرهای زیر را بنویسید.

(الف) صورتگر ماهر

(ب) پیش از این‌ها

(ج) به نام خدایی که جان آفرید

۱۶. آرایه‌ی ادبی هر بیت را به آن وصل کنید.

۱- عقل‌ها حیران شود کز خاک تاریک نژند

۲- کیست آن صورتگر ماهر که بی‌تقلید غیر

۳- تأمل در آینه‌ی دل کنی

۴- می‌توانم بعد از این با این خدا

(تکرار)

(استعاره)

(تشبیه)

(تشخیص)

(اغراق)

چون برآید این همه گل‌های نغز کامکار؟

این همه هستی برد در صفحه‌ی هستی به کار

صفایی به تدریج حاصل کنی

دوست باشم دوست پاک و بی‌ریا

۱۷. ارکان تشبیه را در بیت زیر مشخص کنید.

هم چو ماهی که فتد ز آب برون، آل نبی

۱۸. درباره‌ی مفهوم کنایی هر یک از عبارات‌های زیر بنویسید.

(۱) کاسه و کوزه یکی شده بودیم.

(۲) روی حرفش ایستاد.

(۳) خوابی برایش دیدم.

(۴) پشت دستم را داغ کردم.

۱۹. واج آرایی کدام حرف در مصراع (خشک گردیدم از دود دل و دیده دوات) به کار رفته است؟

۲۰. برای هر کلمه، واژه‌ای متضاد بنویسید.

۱- سر بلند: ۲- شجاع:

۳- اهریمن: ۴- مظلوم:

۲۱. شکل گرافیکی زیر کدام قالب شعری را نشان می‌دهد؟ دو نمونه از آثار ارزشمند زبان فارسی که با این قالب شعری نوشته شده‌اند را نام ببرید.

× ×

□ □

○ ○

△ △

۲۲. در بیت‌های زیر تشبیه را بیابید و ارکان آن را مشخص کنید.

(۱) لنگ‌لنگان قدمی برمی‌داشت هر قدم دانه‌ی شگری می‌کاشت

(۲) شکر گویم که مرا خوار نساخت به خسی چون تو گرفتار نساخت

۲۳. برای کلمات زیر، دو هم‌خانواده بنویسید.

حیران:

تماثیل:

هجر:

۲۴. برای بیت زیر سه آرایه‌ی ادبی بنویسید و برای آن‌ها توضیح دهید.

در دولت به رخم گشادی تاج عزت به سرم بنهادی

۲۵. کلمات ردیف و قافیه را در بیت های زیر مشخص کنید.

- (۱) چون بادب و تمیز باشی
پیش همه کس عزیز باشی
(۲) روزی که در آن نکرده ای کار
آن روز ز عمر خویش مشمار
(۳) کای فرازنده ای این چرخ بلند
وی نوازنده ای دل های نژند

۲۶. معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.

- فرو مانده کنه ماهیتش
سیل و طوفان، نعره توفنده اش
جهان متفق بر الهیتش
پرستار امر همه چیز و کس

۲۷. معنی بیت ها یا عبارت های زیر را بنویسید.

- (۱) کیست آن صورتگر ماهر که بی تقلید غیر
این همه صورت برد بر صفحه ی هستی به کار
(۲) تأمل در آینه ی دل کنی
صفایی به تدریج حاصل کنی
(۳) چشم دل باز کن که جان بینی
آن چه نادیدنی است آن بینی
(۴) از شگفتی های آفرینش خالق بی همتا، اسرار پیچیده ی حکیمانه در آفریدن خفاش است.

۲۸. معنی بیت های زیر را بنویسید.

- (۱) جهان متفق بر الهیتش
فرو مانده از کنه ماهیتش
(۲) هیچ کس از جای او آگاه نیست
هیچ کس را در حضورش راه نیست
(۳) راستی را کس نمی داند که در فصل بهار
از کجا گردد پدیدار این همه نقش و نگار؟

۲۹. معنی کلمات مشخص شده را بنویسید.

- به مورچه و کوچکی جثه ی آن بنگر
چون نپرسی کاین تماثیل
کریم خطابش پوزش پذیر
فرش هایم از گلیم و بوریاست.

۳۰. مترادف هر واژه را از ستون روبرو پیدا کنید و به هم وصل کنید. (در هر ستون یک واژه اضافه است)

کامکار	هماهنگ
طلعت	پشت سر
بهت	شگفتی
صورتگر	خوشبخت
ماورا	نقاش
متفق	نیکویی